

Brukarcykeln: Ett helhetsperspektiv på möbelinehav

Miljösamordnaren sliter sitt hår. Möblerna som inte får plats efter reoveringen av lokalerna skulle kunna användas i andra delar av verksamheten men kastas ändå. Det finns ingen som verkar ha övergripande koll på möblerna eller ansvar för vad som händer med dem, och ingen vet hur mycket möbler som slängs varje år. Varför blir det så och vad kan man egentligen göra åt det?

En utmaning för en stor organisation är att agera cirkulärt genom hela verksamheten. Det kan vara svårt att veta hur en organisation ska hantera sitt möbelinehav, inköp och avveckling av möbler så att möblerna lever ett långt liv med hög nyttjandegrad och att materialens värde bevaras så länge som möjligt. Som hjälp i att arbeta systematiskt med dessa frågor har vi i projekt Cirkulära möbelflöden och Den cirkulära kunden utvecklat en modell kallad "Brukarcykeln", se figur 1 nedan.

Ett helhetsperspektiv kring möbelflöden

Enligt Brukarcykeln kan möbelflödena hos en kundpart delas upp i fyra faser: [Anskaffning](#), [innehav](#), [avveckling](#) samt [organisation och nätverk](#) (se separata snabbfakta för dessa faser).

- Anskaffning handlar om hur en organisation skaffar nya möbler, exempelvis genom att köpa eller hyra dem.
- Innehav är hanteringen av möbler under tiden de används, inklusive löpande underhåll.
- Avveckling handlar om hur organisationen gör sig av med de möbler som inte längre behövs.
- Organisation och nätverk handlar om de strukturer som finns inom verksamheten för att exempelvis hantera information och ekonomi. Denna fas omfattar också den interna organisationskulturen och det externa nätverk som organisationen agerar inom vad gäller möbler.

Läs mer på
nästa sida!

Brukarcykeln ger en generisk bild över en stor organisations möbelrelaterade aktiviteter indelat i faser enligt ovan. Brukarcykeln's faser påverkar varandra och aktiviteterna inom faserna kan stötta eller hämma cirkulärt agerande.

Basen i brukarcykeln är en så kallad materialvärdespyramid. Pyramiden visar den prioriteringsordning som gäller, och det som eftersträvas är att uppnå högsta nytta ur ett resurs-, klimat- och ekonomiskt perspektiv. Målet är därför att agera så högt upp i pyramiden som möjligt. Reparation och underhåll håller möblerna i toppen av pyramiden – i ett långt liv inom organisationen - och utgör därför högst prioritet. Återvinning av material är den lägsta prioriteringen. Energiåtervinning/deponi betraktas som utanför denna modell då det inte bidrar till ett cirkulärt flöde.

Brukarcykeln ger insikt och riktning

Genom att betrakta möbelaktiviteter som en helhet och följa materialvärdespyramidens prioritering kan en organisation minska mängden möbler som behöver anskaffas, förlänga innehavet och fördröja avvecklingen, vilket sparar både pengar och klimatavtryck samtidigt som organisationen skapat sig förutsättningar att agera mer cirkulärt. För att lyckas med detta behövs ett systemperspektiv inom organisationen där aktörer som arbetar i en fas förstår kopplingen till de övriga faserna, så att de tillsammans kan skapa förutsättningar för cirkulära flöden genom hela organisationen. Konkret kan det exempelvis innebära att organisationen redan vid anskaffningen av möbler beaktar vilka egenskaper möbelen behöver ha för att få ett så långt liv som möjligt i organisationen samt vilka egenskaper som är bra för en mer cirkulär hantering.

I en framtida cirkulär ekonomi gäller att samhällets flöden är cirkulära, och inte bara att den enskilda organisationens flöden är cirkulära. Brukarcykeln kan ge stöd till enskilda organisationer att agera cirkulärt vad gäller interna aktiviteter. Detta synsätt behöver kompletteras med strukturer och dialog kring utveckling av cirkulära flöden i ett ekosystem av aktörer, där de större flödena i samhället och mellan aktörer också tas i beaktande för att uppnå så hög nivå av cirkularitet som möjligt.

Läs mer

Se även snabbfakta för Brukarcykeln's faser [anskaffning](#), [innehav](#), [avveckling](#) samt [organisation och nätverk](#).

Brukarcykeln som modell har inspirerats av konceptet The value hill som stöttar utvecklingen av cirkulära affärsstrategier:

- [Circle Economy \(2016\). White paper: Master circular business with the value hill.](#)